

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ПРЕДСТАВНИЦТВО НАТО В УКРАЇНІ
ВГО «АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВНИКІВ»**

**МІЖНАРОДНА ТА НАЦІОНАЛЬНА
БЕЗПЕКА: ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ
АСПЕКТИ**

*Матеріали VIII Міжнародної
науково-практичної конференції
(м. Дніпро, 15 березня 2024 року)*

**У двох частинах
ЧАСТИНА II**

**INTERNATIONAL AND NATIONAL
SECURITY: THEORETICAL AND APPLIED
ASPECTS**

*Theses of the VIII International
scientific-practical conference
(Dnipro, March 15, 2024)*

**In two parts
PART II**

Дніпро
2024

УДК 34+35
М 58

*Рекомендовано до друку та до поширення
через мережу Інтернет Науковою радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (протокол № 8 від 18 квітня 2024 р.)*

**М 58 Міжнародна та національна безпека: теоретичні і
прикладні аспекти : матеріали VIII Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Дніпро, 15 бер. 2024 р.) ; у 2-х ч.
Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2024. Ч. II.
740 с.**

ISBN 978-617-8035-64-8 (ч. 1)

ISBN 978-617-8035-69-3 (ч. 2)

DOI: 10.31733/15-03-2024/2

Збірник містить матеріали однойменної восьмої міжнародної науково-практичної конференції. У заході взяли участь науковці, викладачі та здобувачі закладів вищої освіти та наукових установ, а також фахівці-практики правоохоронних органів. Тематика публікацій охоплює актуальні теоретико-прикладні проблеми міжнародної та національної безпеки.

Матеріали конференції можуть бути використані в науково-дослідній роботі та навчальному процесі закладів вищої освіти, а також у законотворчості та правоохоронній діяльності.

The collection contains theses of the eponymous eighth international scientific-practical conference. The event was attended by scholars, lecturers and post-graduates of higher schools and scientific institutions, and also enforcement agencies practitioners. The topics of publications cover urgent theoretical and applied problems of international and national security.

The conference theses can be used in research work and educational process of universities, as well as in law-making and law-enforcement activities.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

д.ю.н., проф. **О. А. Моргунов** (голова); д.ю.н., проф. **О. С. Юнін** (заст. гол.); д.ю.н., проф. **Л. Р. Наливайко**; д.ю.н., проф. **К. О. Чаплинський**; д.ю.н., проф. **А. О. Собакарь**; д.ю.н., проф. **В. О. Боняк**; д.ю.н., проф. **В. В. Шаблистий**; д.ю.н., с.н.с. **В. С. Березняк**; д.ю.н., проф. **В. В. Дараган**.

*Факти, судження й висновки, викладені авторами публікацій,
не завжди підтверджуються та поділяються редакційною колегією.*

ISBN 978-617-8035-64-8 (ч. 1)

ISBN 978-617-8035-69-3 (ч. 2)

© ДДУВС, 2024

© Автори, 2024

законодавства, адже роль підприємств лісової та деревообробної промисловості у зниженні загроз економічній та національній безпеці держави є значною.

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18–22. Ст. 144.
3. Жук Л. А., Жук І. Л., Неживець О. М. Господарське право : навч. посібник. Київ : Кондор, 2003. 400 с.
4. Віхров О. П. Господарське право. Спеціальна частина : навч. посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 344 с.
5. Господарське право України : підруч. / за ред. А. С. Васильєва, О. П. Подцерковного. Харків : ТОВ «Одисей», 2005. 464 с.
6. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій. Київ : Атіка, 2004. 624 с.
7. Дерев'янюк Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навч. посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с.
8. Господарське право : навч. посібник у схемах і табл. / за заг. ред. М. Л. Шелухіна. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.

УДК 347.736+005.334.4

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/278-279

Андрій ОНЕЩУК

аспірант НДІ приватного права
і підприємництва імені академіка
Ф.Г. Бурчака Національної академії
правових наук України

ЗНАЧЕННЯ ІНСТИТУТУ БАНКРУТСТВА ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

В умовах дії воєнного стану і необхідності мобілізації усіх можливих ресурсів значна кількість підприємств і громадян, віддаючи все можливе на потреби фронту, сама опиняється на межі банкрутства. Враховуючи діалектичну залежність публічних і приватних інтересів, загроза фінансовому благополуччю і стабільності окремим підприємствам і громадянам може перерости у загрозу фінансовій, а за нею і національній безпеці держави.

Кодекс України з процедур банкрутства (далі – КУЗПБ), який набув чинності у 2019 році, запровадив в Україні інститут так званих «споживчих банкрутств», поширивши дію законодавства про банкрутство не лише на фізичних осіб – підприємців, але і на фізичних осіб без такого статусу. Даний інститут відіграє на сьогодні важливе значення для економіки країни, оскільки дозволяє неплатоспроможним боржникам врегулювати проблемну заборгованість.

Відновлення платоспроможності боржника – фізичної особи повертає особу до активної легальної праці та загалом до соціальної діяльності, надає кредиторам (включаючи кредитні (фінансові) установи) можливість розстрочення та (або) списання частини заборгованості у порядку, встановленому судовим рішенням, а також покращення показників власної фінансової звітності [1, с. 33]. Проте ще на етапі запровадження в дію нового КУЗПБ у науковій літературі відзначалось, що, враховуючи недосконалість цього кодексу, є висока ймовірність того, що і банкрутство фізичних осіб буде використовуватися просто як інструмент ухилення від сплати боргів [2, с. 78]. Дійсно, практика застосування КУЗПБ показала його недосконалість, але в цілому досить значна кількість боржників уже скористалась цією процедурою і змогла звільнитися від боргів.

Проте слід пам'ятати, що інститут банкрутства фізичних осіб розрахований лише на добросовісних боржників, оскільки сприймається як пільга для тих боржників, які чесно хочуть розпочати своє фінансове життя з «чистого аркушу», а не як спосіб законним шляхом обманути своїх кредиторів.

У разі, якщо боржник не має фінансових можливостей погашати вимоги забезпеченого кредитора, господарський суд за клопотанням боржника відмовляє в затвердженні плану реструктуризації, встановлює мінімальну суму щомісячного виконання

плану реструктуризації, яка не може бути меншою за половину мінімальної заробітної плати, встановленої Кабінетом Міністрів України на день ухвалення такого рішення, до моменту повного погашення реструктуризованого зобов'язання або переходить до наступної процедури та закриває провадження у справі про неплатоспроможність [3, с. 167].

Правовому регулюванню банкрутства фізичних осіб присвячена окрема Книга 4 КУЗПБ, яка встановлює особливості застосування процедур банкрутства до фізичних осіб. Якщо ж якесь питання не врегульовано Книгою 4 КУЗПБ, то застосуванню підлягають загальні положення КУЗПБ щодо банкрутства юридичних осіб. Проте процедури банкрутства фізичних осіб через об'єктивні природні відмінності відрізняються від процедур, що застосовуються до юридичних осіб. Зокрема, і ліквідаційна процедура під час провадження у справі про неплатоспроможність боржника – фізичної особи відсутня [4].

У юридичній літературі зазначається, що, порівняно з юридичними особами, фізичні особи – підприємці мають низку невиправданих преференцій у частині ініціювання справи про банкрутство, що не є справедливим з точки зору рівності усіх суб'єктів господарювання і зумовлює нерівне становище кредиторів – юридичних осіб і кредиторів – фізичних осіб – підприємців [5, с. 94]. Дійсно, з одного боку, надання державою ряду преференцій боржникам – фізичним особам порівняно з боржниками – юридичними особами може видатись несправедливим, проте це було вимушеним кроком законодавця, оскільки держава повинна максимально сприяти добросовісним боржникам, які виявили бажання скористатися процедурами неплатоспроможності. Боржників – фізичних осіб, а отже, і потенційних банкрутів – фізичних осіб під час війни у десятки, а то й сотні разів більше, ніж боржників і банкрутів – юридичних осіб. Економічна загроза великій кількості людей може спричинити негативний резонанс у суспільстві, а тому на запобігання банкрутству великої кількості людей мають бути спрямовані зусилля суспільства і держави.

1. Мінковський С. В., Чипиженко Є. В. Питання конкуренції норм Кодексу України з процедур банкрутства та Закону України «Про виконавче провадження» у справах про неплатоспроможність фізичних осіб. *Економіка та право*. 2021. № 4. С. 32–38.

2. Гушилик А. Б. Перспективи запровадження банкрутства фізичних осіб. *Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса* (м. Вінниця, 11-12 жовт. 2019 р.). Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2019. С. 77–78.

3. Бутирський А. А. Особливості банкрутства фізичних осіб. *Приватноправові та публічно-правові відносини: проблеми теорії та практики : матеріали Міжнар. конф.* (м. Маріуполь, 24 вер. 2021 р.). Маріуполь : ДонДУВС, 2021. С. 166–168.

4. Богатир В. К. Ліквідаційна процедура – заключна процедура у справах про банкрутство : монографія / за ред. Б. В. Дерев'янка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 210 с.

5. Бутирська І. А. Банкрутство фізичних осіб: проблеми теорії та практики. *Економіка та право*. 2021. № 1. С. 89–95.

УДК 343.359.2/347+338.439.66

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/279-282

Катерина РЕМЕЗ

аспірант кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОДАТКОВІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З початком збройної агресії Україна отримала багато безпекових викликів, у тому числі у продовольчій сфері.

Станом на лютий 2024 року, за різними даними, у тимчасовій окупації перебуває приблизно 22 % земель сільськогосподарського призначення, розмінування потребують